

Rapport

Datum: 6 april 2006

Rapportnummer: 2006/135

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat het college van burgemeester en wethouders van Nederlek heeft besloten inhoudelijk niet meer in te gaan op verzoeksters brieven, klachten en vragen met betrekking tot milieuverontreiniging en gezondheidsklachten, en de correspondentie daaromtrent als afgesloten te beschouwen.

Beoordeling

Bevindingen

1. Op 5 september 2005 deelde het college van burgemeester en wethouders van Nederlek verzoekster mee niet meer schriftelijk, telefonisch of anderszins in te zullen gaan op correspondentie over haar gezondheidsklachten of op haar klachten en vragen over milieuverontreiniging en de correspondentie daaromtrent, met verwijzing naar eerdere brieven en gevoerde gesprekken, als afgesloten te beschouwen.

2. Omdat verzoekster zich met deze eenzijdige beëindiging van de correspondentie niet kon verenigen, wendde zij zich tot de Nationale ombudsman.

3. In zijn reactie van 7 december 2005 deelde het college mee dat verzoekster, nadat de Nationale ombudsman op 18 juni 2001 (zie Achtergrond, onder 1.) zijn rapport had uitgebracht, zich regelmatig tot de gemeente heeft gewend.

Dit rapport had betrekking op de beslissing van de gemeenteraad van Nederlek van 4 april 2000 om in te stemmen met een onderzoek naar de ernst en omvang van een mogelijke bodemverontreiniging die wellicht verband zou kunnen houden met de gezondheidklachten van verzoekster. Verzoekster had er bij de Nationale ombudsman over geklaagd dat het onderzoek te veel afweek van de door deskundigen geadviseerde opzet en de uitkomsten derhalve geen afdoende inzicht kon geven in de mogelijke aanwezigheid van benzeen. De Nationale ombudsman oordeelde dat de raad in redelijkheid tot zijn beslissing had kunnen komen.

Het college deelde de Nationale ombudsman mee dat was besloten de correspondentie te beëindigen, omdat verzoekster geen genoegen nam met de beantwoording van haar vragen en zij vragen over hetzelfde onderwerp bleef stellen.

4. Door het college werden overzichten, met inventarislijsten, meegestuurd van gevormde dossiers. Hieruit blijkt dat zes dossiers zijn aangemaakt, waarvan twee met het onderwerp 'luchtverontreiniging' en met de omschrijving 'correspondentie naar aanleiding van tankerincident 1985'.

De overige vier dossiers hebben als onderwerp 'bodemverontreiniging' met de omschrijving 'correspondentie naar aanleiding van gezondheidsklachten'. Het overgrote deel van de geregistreerde correspondentie dateert uit de jaren 2000 en 2001.

Uit dossierinzage ter plaatse is het de Nationale ombudsman gebleken dat één dossier met onderwerp 'bodemverontreiniging' (dossiernummer 4915) correspondentie bevat vanaf het jaar 2002. De brieven hebben onder andere betrekking op verzoeken tot dossierinzage, om afschriften van bestemmingsplannen en rapporten, om toepassing van de hardheidsclausule inzake in rekening gebrachte leges en om schadevergoeding.

5. Daarnaast heeft het college overzichten verstrekt van 'Postbestanden', waaruit kan worden opgemaakt dat verzoekster zich op 2 september, 5 en 15 november 2004, 30 mei 2005 en 6 juni 2005 tot de gemeente heeft gewend en hierop van de zijde van de gemeente is gereageerd bij brieven van 25 mei, 30 mei en 21 juni 2005. Blijkens de afschriften van deze brieven is verzoekster daarbij onder andere meegedeeld dat in de periode 2001 tot en met 2004 uitvoerig - en wat het college betreft - uitputtend met haar is gecorrespondeerd en, tenzij de gemeenteraad aanleiding ziet tot een aanvullende reactie, de brief van verzoekster van 2 september 2004 hiermee definitief als afgedaan wordt beschouwd.

6. Daarnaast ontving de Nationale ombudsman een samenvatting van de afspraken, zoals gemaakt naar aanleiding van het overleg van 7 juli 2005 tussen verzoekster en (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraad. Uit deze samenvatting valt op te maken dat de gemeenteraad zich op het standpunt stelt dat royaal datgene is gedaan wat verwacht mocht worden.

7. In zijn vergadering van 4 oktober 2005 besloot het college, naar aanleiding van een brief van verzoekster van 6 september 2005 waarin zij onder de aanhef 'Klacht' om beantwoording verzoekt van de vraag of de gemeente beschikt over bodemrapporten uit 1989-1990, de op 5 september 2005 meegedeelde gedragslijn aan te houden en niet meer te reageren.

Beoordeling

8. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit vereiste impliceert dat de nadelige gevolgen van een beslissing, waarbij aan burgers beperkingen worden opgelegd in diens contacten met het bestuursorgaan, niet onevenredig mogen zijn in verhouding tot de met die beslissing te dienen doelen.

9. Reeds eerder (zie Achtergrond, onder 2.) heeft de Nationale ombudsman zich uitgesproken over een gedragslijn voor bestuursorganen die geconfronteerd worden met

een veelheid van correspondentie van een burger.

Het uitgangspunt van de overheid moet zijn dat op brieven van burgers een reactie volgt. Er kunnen zich echter situaties voordoen dat een bestuursorgaan kan volstaan met de mededeling dat in het vervolg niet meer zal worden gereageerd, bijvoorbeeld bij brieven die gaan om een feitelijk meningsverschil, waarover al langdurig is gecorrespondeerd en waarbij van de overheid geen nieuwe standpunten meer zijn te verwachten.

Indien dergelijke correspondentie leidt tot een tijdsbeslag dat buitensporig afwijkt van hetgeen in de gegeven omstandigheden van het bestuursorgaan als dienstverlenende instantie mag worden verwacht en daardoor het belang van dat bestuursorgaan om zijn werkzaamheden in het belang van anderen te kunnen blijven verrichten onder druk komt te staan, kan het bestuursorgaan eenzijdig een gedragslijn opleggen waardoor een adequate reactie mogelijk blijft maar een onevenredige belasting wordt voorkomen. Bij het eenzijdig opleggen van een gedragslijn mag, gelet op het individuele belang van de burger om zich tegenover het bestuursorgaan te kunnen uiten, betrokkene niet worden beperkt in zijn rechtsbeschermingsmogelijkheden en in zijn mogelijkheden om zich schriftelijk tot het bestuursorgaan te wenden.

10. Vastgesteld kan worden dat verzoekster, ook nadat het onderzoek was uitgevoerd waarmee de raad in 2000 had ingestemd, zich omtrent de mogelijke verontreiniging van de bodem en haar gezondheidsklachten regelmatig tot de gemeente heeft gewend. Aan de hand van de overgelegde stukken kan tevens worden geconcludeerd dat hieromtrent van de zijde van de gemeente Nederlek geen nieuwe standpunten vallen te verwachten.

11. Gelet op het vorenstaande dient te worden geconcludeerd dat het college van burgemeester en wethouders van Nederlek heeft gehandeld in overeenstemming met het evenredigheidsvereiste door verzoekster op 5 september 2005 mee te delen dat niet meer inhoudelijk zal worden gereageerd op brieven inzake de gezondheidsklachten van verzoekster en op haar klachten en vragen over milieuverontreiniging.

Deze beslissing staat in evenredige verhouding tot het doel van de gemeente om het tijdsbeslag dat met de beantwoording is gemoed te beperken. Ook kan niet gesteld worden dat de nadelige gevolgen van deze beslissing voor verzoekster onevenredig zouden zijn in verhouding tot dit doel.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

12. Naar aanleiding van de beslissing van het college van 4 oktober 2005, inzake het niet reageren op de brief van verzoekster van 6 september 2005 met als aanhef 'Klacht', hecht de Nationale ombudsman er aan het volgende op te merken.

Indien een bestuursorgaan correspondentie als beëindigd beschouwt, kan daarover een klacht worden ingediend, waarbij beoordeeld kan worden of de correspondentie leidt tot

een tijdsbeslag dat buitensporig afwijkt van hetgeen in de gegeven omstandigheden van het bestuursorgaan als dienstverlenende instantie mag worden verwacht en of daardoor het belang van dat bestuursorgaan om zijn werkzaamheden in het belang van anderen te kunnen blijven verrichten onder druk is komen te staan.

De brief van verzoekster van 6 september 2005 kan echter niet als klacht worden aangemerkt, omdat hierin niet werd geklaagd over de beslissing de correspondentie als beëindigd te beschouwen maar een vraag gesteld werd over de aanwezigheid van bodemrapporten zodat het college niet gehouden was deze als klaagschrift in behandeling te nemen.

Conclusie

De klacht over het college van burgemeester en wethouders van Nederlek is niet gegrond.

Onderzoek

Op 18 oktober 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw B. te Krimpen aan de Lek, met een klacht over een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Nederlek.

In het kader van het onderzoek werd het college verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tevens werden op 18 januari 2006 op het gemeentehuis van Nederlek zes dossiers ingezien.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het college berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

Verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift van 17 oktober 2005, inclusief de daarbij behorende bijlagen.
2. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 7 november 2005.

3. Reactie van het college van burgemeester en wethouders van 7 december 2005, inclusief bijlagen.

4. Dossierinzage van zes dossiers van de gemeente Nederlek, met de nummers 3927, 4115, 4324, 4593, 4594 en 4915.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Rapport van de Nationale ombudsman van 18 juni 2001, nummer 2001/170

“1. Naar aanleiding van gezondheidsklachten, waarvoor geen directe aanleiding kan worden aangewezen, ondergaan verzoekers meerdere medische onderzoeken. Uit een in september 1999 gehouden onderzoek blijkt dat verzoekers een verhoogde concentratie muconzuur in hun urine hebben. In februari 1999 waren reeds bodemonsters genomen onder en direct voor de winkel van verzoekers, waarbij in één monster een verhoogde concentratie benzeen werd aangetroffen.

2. Een door verzoekers ingeschakelde toxicoloog schrijft in zijn rapportage van 17 januari 2000 dat er serieuze aanwijzingen zijn dat er in de situatie van verzoekers sprake kan zijn van blootstelling aan benzeen. Omdat de gegevens niet consistent zijn is, naar de mening van de toxicoloog, een nader onderzoek op grotere schaal de enige manier om meer en beter zicht te krijgen op de ernst en de omvang van de mogelijke verontreiniging. Aanbevolen wordt om de lucht in en onder een groot aantal winkels over een reeks van dagen te onderzoeken op vluchtige aromaten. Bovendien beveelt de toxicoloog aan om onderzoek te doen naar de concentratie t,t-muconzuur in de urine van de winkeliers die dagelijks werkzaamheden verrichten in de winkels, gelegen in hetzelfde winkelcentrum als waar de winkel van verzoekers gevestigd was.

(...)

6. Op 16 februari 2000 vindt er een gesprek plaats met verzoekers, waarbij zij worden geïnformeerd over de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nederlek voorgestane onderzoeksopzet. Verzoekers geven tijdens dit gesprek aan zich met deze opzet niet te kunnen verenigen, omdat deze te zeer afwijkt van hetgeen de door hen ingeschakelde toxicoloog heeft geadviseerd.

(...)

9. De raad van de gemeente Nederlek heeft, in zijn vergadering van 4 april 2000, ingestemd met de door het college van burgemeester en wethouders gegeven uiteenzetting en de wijze waarop het onderzoek is geëntameerd (...).

II. Ten aanzien van de beslissing van de raad

1. Verzoekers klagen erover dat de raad van de gemeente Nederlek, op advies van het college van burgemeester en wethouders, in zijn vergadering van 4 april 2000 heeft besloten een - in opzet beperkt - bodemonderzoek te laten verrichten naar mogelijke benzeenverontreiniging van de grond onder hun voormalige winkel, met welk onderzoek, naar de mening van verzoekers, te veel wordt afgeweken van een door deskundigen (de door verzoekers geraadpleegde toxicoloog) geadviseerde opzet en de uitkomsten van het uit te voeren onderzoek derhalve geen afdoende inzicht kunnen geven in de mogelijke aanwezigheid van verontreiniging met benzeen.”

2. Rapport van de Nationale ombudsman van 18 augustus 2005, nummer 2005/241

“43. Naar aanleiding van het verzoek daartoe zou, gelet op het vorenstaande, de volgende gedragslijn kunnen worden vastgesteld voor bestuursorganen bij een veelheid van correspondentie. Uitgangspunt van de overheid moet zijn dat op brieven van burgers een reactie volgt. Er kunnen zich echter situaties voordoen dat een bestuursorgaan kan volstaan met de mededeling dat in het vervolg niet meer zal worden gereageerd. Indien correspondentie met een bestuursorgaan leidt tot een tijdsbeslag dat buitensporig afwijkt van hetgeen in de gegeven omstandigheden van het bestuursorgaan als dienstverlenende instantie mag worden verwacht en waardoor het belang van dat bestuursorgaan om zijn werkzaamheden in het belang van anderen te kunnen blijven verrichten onder druk komt te staan, kan het bestuursorgaan eenzijdig een gedragslijn opleggen waardoor een adequate reactie mogelijk blijft maar een onevenredige belasting wordt beperkt. Bij het eenzijdig opleggen van een gedragslijn mag, gelet op het individuele belang van de burger om zich tegenover het bestuursorgaan te kunnen uiten, betrokkene niet worden beperkt in zijn rechtsbeschermingsmogelijkheden en in zijn mogelijkheden om zich schriftelijk tot het bestuursorgaan te wenden.”